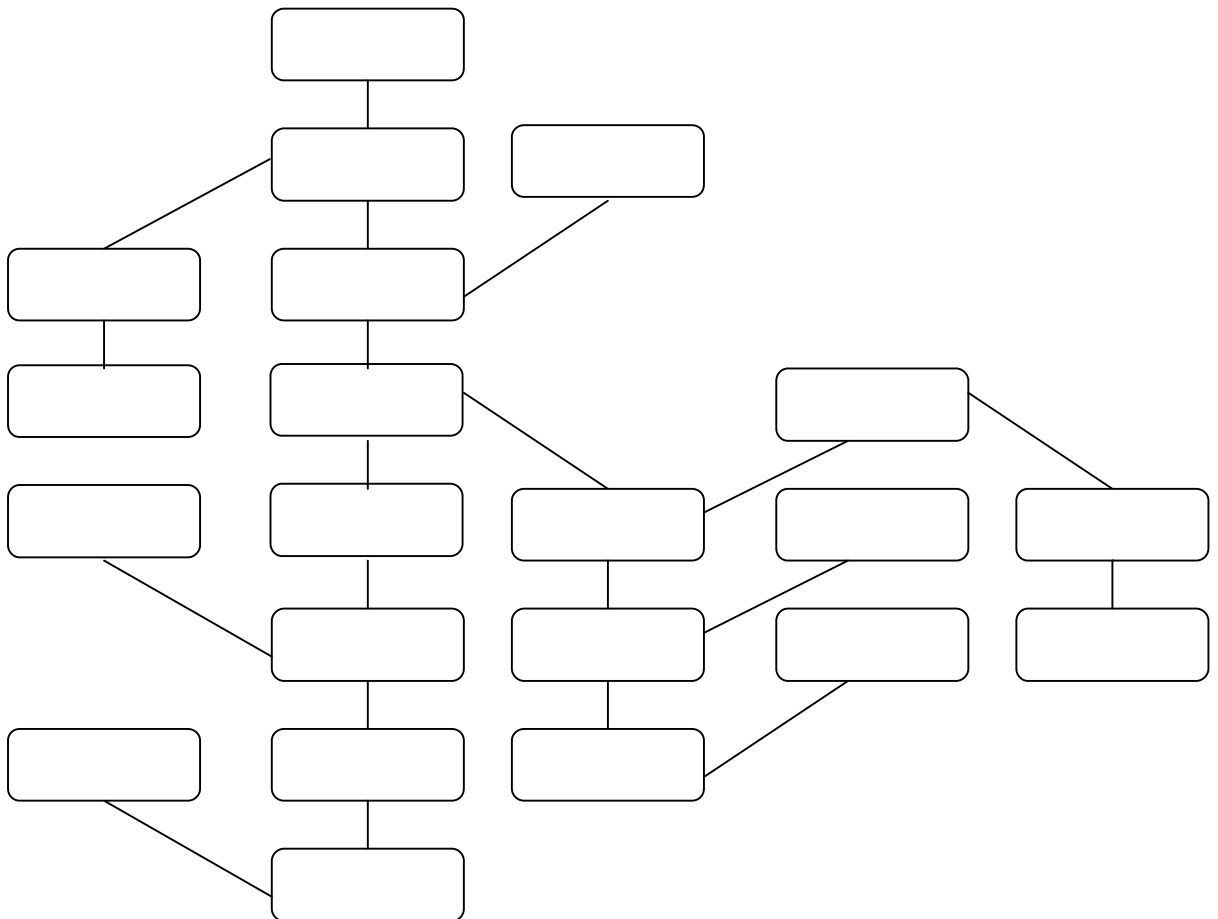

Vijfde Internationale Olympiade in Theoretische, Mathematische en Toegepaste Taalkunde

Rusland, Sint-Petersburg, 31 juli – 4 augustus 2007

Teamopgave

Hieronder zie je een stamboom van een Hawaïaanse familie. Daarnaast zijn enkele gegevens beschikbaar in het Hawaïaans¹ betreffende de verwantschapsverhoudingen van enkele leden van deze familie (aangeduid met de nummers 1–11), en wel in de volgende vorm: eerst wordt de naam van een ander familielid gegeven, en daarna wordt uitgelegd in welke relatie hij/zij staat tot het familielid dat door het desbetreffende nummer wordt aangeduid. Tenslotte worden de vertalingen van vijf Hawaïaanse woorden gegeven.

¹ Het Hawaïaans behoort tot de Austronesische taalfamilie. Het wordt gesproken door circa 2000 mensen in de Amerikaanse staat Hawaï.

1.
Akamu, kupuna kāne kualua.
Elta, makuakāne hanauna.
Mano, hūnōna kāne.
Loni, makuahine.
2.
Mihil, kupuna wahine kualua.
Nani, wahine.
Halia, kupuna wahine.
Kalena, makuahine.
Alike, hūnōna kāne.
Etana, makuakāne.
3.
Nani, hūnōna wahine.
Kai, mo`opuna kāne kualua.
Kalena, wahine.
Kani, mo`opuna wahine kuakāhi.
Akela, keikikāne.
4.
Nani, makuahūnōai wahine.
Elta, makuahūnōai kāne.
Ola, wahine.
5.
Etana, keikikāne hanauna.
Lola, makuahine kōlea.
Akamu, makuakāne.
Halia, kaikuahine.
Aukai, keikikāne.
6.
Mihil, kupuna wahine kuakāhi.
Halia, makuahine hanauna.
Kimo, makuakāne.
Akamu, kupuna kāne.
7.
Kani, mo`opuna wahine.
Elta, kāne.
8.
Kalena, makuahine.
Abia, keikikāne.
Etana, makuakāne kōlea.
9.
Malia, mo`opuna wahine kuakolu.
Mihil, makuahūnōai wahine.
Akamu, kāne.
Etana, mo`opuna kāne.
Kani, mo`opuna wahine kuakolu.
10.
Mano, kāne.
Keoki, makuakāne.
Akamu, kupuna kāne kuakolu.
Etana, kupuna kāne kuakāhi.
11.
Abia, mo`opuna kāne.
Makani, keikikāne.
kupuna	bron
wahine	vrouw
`ekāhi	een
`elua	twee
`ekolu	drie

§1. Reconstrueer de stamboom door de lege vakken met namen te vullen. De boom toont alle relaties van het type “ouder—kind” en geen andere. Indien beide ouders verschijnen, mag je aannemen dat ze met elkaar getrouwd zijn (gewezen). Oudere generationen staan hoger in het boom.

§2. Geef de namen van de elf familieleden die door nummers worden aangeduid.

Noot: ` is een specifieke medeklinker (de glottisslag), ō, ā, ū zijn lange klinkers.

Olga Fjodorova

Nederlandse tekst: *Michiel de Vaan*